

Vestfold og Telemark
FYLKESKOMMUNE

Talenthuset i Skien – tverrsektorielt samarbeid i praksis

Oppfølgingstjenesten i Vestfold og Telemark
2020 - 2021

Prosjekt «Skien Talenhus – Tverrsektorielt samarbeid i praksis»

Innledning

Telemark fylkeskommune v/Oppfølgingstjenesten (OT) i Telemark mottok midler fra Kunnskapsdepartementet (KD) desember 2018 til prosjektet «Skien Talenhus – Tverrsektorielt samarbeid i praksis». Prosjektet startet våren 2019 med en planlagt varighet tom juni 2021. I løpet av 2020 ble det bevilget ytterligere midler til flere av prosjektene nasjonalt, denne gangen fra Utdanningsdirektoratet (UDIR). Ekstrabevilgningen kom som en følge av koronasituasjonen og flere fylkers behov for forlengelse av prosjektene. Prosjektet er derfor ytterligere forlenget ut kalenderåret 2022.

Vestfold og Telemark fylkeskommune ble 01.01.20 ett nytt sammenslått fylke. Dette har ikke medført endringer for deltagerne i prosjektet, heller hvilke skoler deltagerne i prosjektet rekrutteres fra. I skoleåret 2020/2021 har 38 ungdom i målgruppen til OT Telemark og Vestfold vært tilknyttet prosjektet.

Hovedmålet i prosjektet er å hindre frafall i videregående opplæring gjennom individuelt tilpasset oppfølging av ungdom i overgangen mellom ungdomsskole og videregående skole, samt å jobbe frafallsforebyggende med disse ungdommene påfølgende skoleår. Videre er målet med prosjektet at ungdom som avbryter videregående opplæring skal få tilbud om oppfølging og kompetansefremmende aktivitet, samt bistand til å komme tilbake til opplæring og eller arbeid.

Prosjektorganisering

Prosjekteier er Vestfold og Telemark Fylkeskommune v/seksjonsleder Stein Aanes. Prosjektledelsen består av Therese Sando, fagkoordinator for OT Grenland og Eva Skage, teamleder i OT Vestfold og Telemark. Prosjektmedarbeidere er Bent Nordlien og Ingeborg Heggheim Tappel.

Prosjektet er lokalisert på Talenhuset i Skien, og det ble tidlig bestemt at prosjektet i første omgang skulle rekruttere 10.klassinger i Skien og Grenland. Dette valget ble gjort for å kunne gi tett og individuelt tilpasset oppfølging til den enkelte deltaker og korte avstander var da et viktig moment. De resterende ungdommene i prosjektet tilhører den generelle målgruppen til OT Grenland, uavhengig av kommune.

Bakgrunn for å drive prosjekt på Talenhuset

Talenhuset er et tverrsektorielt samarbeid mellom Vestfold og Telemark fylkeskommune og NAV Skien, og ble offisielt åpnet 07.02.2019. Hensikten med Talenhuset er at de ulike tjenestene på huset skal samarbeide tett og sømløst, for å sikre ungdommene best mulig hjelp. Rammene for å gjennomføre prosjektet lå derfor godt til rette her, og Talenhusets egenart var også grunnen for at prosjektmedarbeiderne ble rekruttert fra henholdsvis fylkeskommunen og NAV.

Talenhuset består av følgende tre avdelinger:

- **Kompetansesenteret, Vestfold og Telemark fylkeskommune**
Kompetansesenteret har 14 ansatte med ansvar for oppfølging og opplæring på ulike verksteder. Kompetansesenteret tilbyr VG3 fagopplæring i skole, holder læreplasskurs og har 30 opplæringsplasser til OT- ungdom og noen SMI- plasser.

- **OT Grenland, Vestfold og Telemark fylkeskommune**
Tjenesten har fagkoordinator, 3 rådgivere og 2 prosjektmedarbeidere. OT Grenland disponerer inntil 30 plasser på Kompetansesenteret som ungdom i målgruppen kan søkes inn på, og har i skoleåret 2020/2021 ellers tilbudt oppfølging og veiledning til ungdommer i målgruppen, ulik modulbasert opplæring, opplæring i fag og utplassering i arbeidspraksis.
- **NAV Skien, avdeling ungdom**
Kontoret har 16 ansatte som jobber med oppfølging av ungdom/ unge i alderen 18- 30 år.

Innhold i prosjektet

Hovedmål i prosjektet er å hindre frafall fra videregående opplæring gjennom å være tett på i overgangen fra ungdomsskolen, samt jobbe frafallforebyggende med disse ungdommene første del av skoleåret i videregående opplæring. Målet er å raskt gi tilbud om oppfølging og aktivitet dersom de står i fare for eller avbryter opplæringen. Prosjektet skal fremme samarbeid mellom NAV, oppfølgingstjenesten og Kompetansesenteret på Talenhuset, i tillegg til å fremme samarbeid med aktører som ungdomsskole, videregående skole, fagopplæring og PP-tjenesten.

Anerkjennende intervju (Appreciative Inquiry) danner grunnlaget for den pedagogiske metoden som er benyttet gjennom arbeidet i prosjektet. To spesifikke metoder brukt er “Drømmesamtalen” og “Veikartet”. Utover dette har AI fungert som en grunnholdning som utgangspunkt for hele arbeidet og relasjonsbygging er kanskje det som er det viktigste med AI.

Ungdom i målgruppen for prosjektet har hatt behov for støtte på områder rettet mot ulike utfordringer som sosial angst, sosiale problemer, motivasjon, lærevansker, rus og utfordringer knyttet til hjemmesituasjon.

Frafallforebyggende arbeid med ungdom i overgang mellom ungdomsskole og videregående skole

I februar 2020 startet prosessen med å rekruttere 10.klasse elever til skoleåret 2020/2021. Det ble sendt ut e-post til ungdomsskolene i Skien kommune, samt noen skoler i Porsgrunn kommune. I april ble det holdt overgangsmøter med rådgivere fra ungdomsskoler, elever, foresatte og prosjektmedarbeidere. I mai og juni ble det brukt tid til relasjonsbygging med de som ønsket å delta i prosjektet. Det totale antallet elever fra ungdomsskole som ble fulgt opp ved starten på skoleåret 2020/2021 var 25.

En vesentlig endring i prosjektåret 2020/2021 var et høyere antall elever fra ungdomsskole. Tross økning i antall elever, hadde ikke alle behov for like tett oppfølging til enhver tid. Dette gjorde antallet håndterbart for prosjektmedarbeiderne. Overgangen ble også tydeligere definert til å vare frem til høstferien i uke 41. Deretter ble behovet for videre oppfølging individuelt vurdert.

Det ble opprettet kontakt med elever og deres foresatte før sommerferien. Prosjektmedarbeiderne holdt kontakt med disse gjennom sommerferien, samt arrangerte møter på skolen i forkant av skolestart. Elevene ble fulgt tett høsten 2020, både på skole og privat.

- 2 elever startet ikke VG1 høst 2020. Disse fikk oppfølging og veiledning, tilbud om aktivitet ved OT-avdelingen, samt bistand til søking og forberedelser til nytt skoleår.
- Noen elever avsluttet skoleåret før 1.november. En ble tatt hånd om av barnevern og flyttet til institusjon i annet fylke grunnet rus. Fire sluttet grunnet helsemessige, personlige årsaker eller feilvalg. Disse fikk oppfølging og veiledning, tilbud om aktivitet ved OT-avdelingen, samt bistand til søking og forberedelser til nytt skoleår. En fullførte VG1 uten å bestå.

- 17 elever tilknyttet prosjektet har fullført VG1 og søker VG2, eller gjør omvalg, august 2021.

Frafallsforebyggende arbeid med ungdom fra forrige prosjektperiode

Det ble arbeidet frafallsforebyggende med 10 ungdom fra forrige prosjektperiode. Disse fordelte seg på 5 forskjellige videregående skoler eller andre tiltak.

- Totalt avsluttet en elev skoleåret før sommer 2021. En flyttet til annet fylke, en avsluttet videregående skole for oppstart i NAV-tiltak, en fikk tilbud om oppfølging og veiledning, arbeidstrening og opplæring i OT, samt støtte til skolesøknad til Vg1 august 2021.
- 7 elever gjennomførte sitt påbegynte VG1 eller VG2 med støtte fra prosjektmedarbeiderne. Oppfølgingsbehovet for den enkelte har vært av varierende grad.
- To av 7 som fullførte har ikke bestått. Av disse har en registrert seg hos NAV, en tar fag som privatist med pedagogisk støtte fra OT.

Innhold i frafallsforebyggende arbeid

Med bakgrunn i de utfordringene som ungdommene i prosjektet står overfor har det vært behov for tett kontakt med kontaktlærere, miljøarbeidere og rådgivere på skolen, foresatte og i noen tilfeller barnevern, politi, NAV, BUP og kommunalt rusteam.

For begge overnevnte grupper har innholdet i oppfølging vært tilpasset den enkelte, og behovene er varierende.

- Behov for hjelp med vekking for å komme seg på skolen. Prosjektmedarbeidere har ringt/ sendt SMS tidlig om morgenen.
- Særskilt behov for støtte med tanke på motivasjon. Prosjektmedarbeiderne har blitt tilkalt til skolen ved behov. Dette har vært i form av uformelle møter med fokus på nye del-mål og fokus på det positive i skolehverdagen.
- Kontakt med foresatte og/eller barnevern.
- Støtte i utfordringer knyttet til rus.
- Samarbeid med NAV.
- Formidling av praksisplass, aktivitetstilbud og annen oppfølging for ungdom som har avsluttet skolegang.

I alle sakene har det vært meldingskontakt/telefoner utover ordinær arbeidstid. Dette har vært nødvendig da ungdommene som går på skole ikke har anledning til å holde kontakt i like stor grad på dagtid.

Det frafallsforebyggende arbeidet har fungert bedre i de tilfellene det har vært kjennskap til ungdommene før skolestart. Da har det vært lettere å bygge videre på en etablert relasjon, samt komme tidlig i gang med samarbeid med kontaktlærer og andre nøkkelpersoner på skolene. Erfaringen er fortsatt at viktigheten av en tillitsfull relasjon ikke kan understrekes nok.

Tilbakeføring av ungdom til skole og arbeid

Tre ungdommer fra forrige prosjektperiode ble fulgt opp med mål om tilbakeføring til arbeidsrettet aktivitet i løpet av 2020/2021, og oppfølgingen ble individuelt tilpasset ut fra ungdommens behov.

- En ungdom har deler av året bodd på institusjon i annet fylke. Prosjektmedarbeider har samarbeidet med barnevern og institusjon med tanke på skolesøk og tilbakeflytting.
- En av ungdommene har vært i rusbehandling og har mottatt arbeidsavklaringspenger fra NAV. Prosjektmedarbeider har samarbeidet med NAV, institusjon og ruskonsulent.

- En av ungdommene deltok på seilas på “Windjammer”, og har ellers deltatt på gruppetilbudet ved OT Grenland.
- I en av sakene har prosjektmedarbeider samarbeidet tett med foresatte, NAV, DPS og kommunalt oppfølgingsteam med tanke på å gi et best mulig tilbud ut ifra situasjonen til ungdommen.
- En av ungdommene forsøkte oppstart på en av avdelingene på kompetansesenteret, men måtte avlyse på grunn av helsemessige årsaker.

Hvordan har det gått med disse ungdommene?

- En av tre ungdom søkte skole, og starter nytt VG1 høst 2021.
- To ungdommer er overført til arbeidsrettet oppfølging fra NAV. En er fortsatt i OTs målgruppe, og kommer til å få tilbud om gruppetilbud ved OT Grenland skoleåret 2021/2022. Prosjektmedarbeider vil samarbeide med NAV.

Aktiviteter og tilbud i prosjektet

Tett og individuelt tilpasset oppfølging har vært hovedfokus i prosjektet. OT avdeling Grenland har vært samlingssted for arbeidet med tilbakeføring og utgangspunktet for aktivitet. Ungdom som ikke har gått skole har fått tilbud om å delta på “Tirsdagsgruppe”, “Turgruppe” og “Fredagsgruppe”. På “Tirsdagsgruppa” er fokus arbeidslivkunnskap og livsmestring. “Fredagsgruppa” er et lavterskeltilbud for ungdom som syns det er utfordrende med store grupper. Alle som har ønsket det har fått tilbud om undervisning i fag og mulighet til å melde seg opp til privatisteksamen.

Prosjektmedarbeiderne arbeider frafallsforebyggende med elever i videregående skole, deltar i samarbeidsmøter med skoler og holder kontakt med hjemmet. Fleksibilitet og tilgjengelighet har vært i fokus, og det har vist seg avgjørende å kunne reise ut til skolene hvis ungdom har trengt støtte og veiledning.

God kontakt med ungdommene har vært viktig, og det har vært jobbet mye med å etablere tillit. Tilgjengelighet utenfor ordinær kontortid har vært ekstra viktig, da det oppleves at ungdommene trenger å vite at de kan kontakte noen når de har behov for det. Kontakten har vært opprettholdt med telefon, SMS og Snapchat. I enkelte tilfeller har prosjektmedarbeiderne gjennomført fysiske møter på kveldstid.

De fleste møtene med ungdom har vært uformelle. Med det menes at ungdommen ikke nødvendigvis er innkalt til et møte på et kontor, men at møtene er gjennomført på arenaer der ungdommen er komfortabel. For mange kan en kjøretur være den beste måten å ha en samtale på, noen liker å møtes i offentlige rom som for eksempel på kafè, i en kantine, i fellesarealer på skolen og lignende.

Som en del av oppfølgingen har det vært viktig å etablere god dialog med foresatte og å forklare ungdommen at prosjektmedarbeiderne er tilgjengelig for familien. Videre at samarbeidet skal hjelpe ungdommen i å lykkes. I samarbeidet med foresatte, behandlere, barnevern etc. har det vært mye fokus på å både støtte og å utfordre ungdommenes tanker.

Prosjektmedarbeiderne har selv hatt mulighet til å etablere praksis for ungdommene ved Kompetansesenteret når ungdommene har ønsket dette. Prosjektmedarbeiderne har i disse tilfellene samarbeidet nært med instruktørene på de ulike verkstedene. Noen av ungdommene ønsket praksis i bedrift, og har fått tilbud om dette. Da har prosjektmedarbeiderne hatt ansvar for oppfølgingen, samt kontakt med arbeidsgiver.

Samarbeid

Et delmål i prosjektet var tverrsektorielt samarbeid i praksis mellom NAV og Vestfold og Telemark fylkeskommune.

NAV og OT har ungdom i felles målgruppe og prosjektmedarbeiderne ser behov for utvikling av samarbeid og samhandling. Overganger kan være sårbare for ungdom utenfor opplæring og arbeid, og god informasjonsflyt kan være avgjørende for videre oppfølging. Gjennom prosjektet har en erfart at både VTFK og NAV drar nytte av erfaringsutveksling og deling av kompetanse på lovverk.

Et tett samarbeid vil i større grad kunne hindre at de ulike avdelingene jobber samtidig med samme ungdom uten å snakke sammen eller samhandle. Samarbeidet kan imidlertid ytterligere forsterkes videre i prosjektet, både når det gjelder deling av erfaringer fra prosjektet og implementering i drift.

Barnevernet har vært involvert i hverdagen til noen av elevene og ungdommene i prosjektet. Det oppleves en bedre dialog dette året enn det forrige, og prosjektmedarbeiderne opplever større forståelse for viktigheten av samarbeid. Det oppleves gode resultater i de sakene der det opprettes ansvarsgrupper med representanter fra aktuelle instanser. Kontakt med «utekontaktene» i barnevernet har vært nyttig for begge parter. Prosjektmedarbeiderne opplevde i starten et lite etablert samarbeid, og ønsket å formidle behov for dette. Det ble informert tydelig fra prosjektets side hva OT jobbet med, og at dialog og samarbeid var avgjørende for skole- og utdannings-situasjonen til ungdommene. I løpet av skoleåret ble det etablert god kontakt rundt disse, og prosjektmedarbeidere ble også kontaktet angående andre saker underveis i skoleåret. Det er særlig god dialog med to av utekontaktene til barnevernet i Skien. Tilbakemeldinger fra barnevernet har vært utelukkende positive i forbindelse med samarbeid.

Det oppleves en bedring i samarbeidet med de videregående skolene. Dialogen med disse har vært opprettet i god tid før sommerferien for å informere om at oppfølgingstjenesten har avtalt frafallsforebyggende arbeid med aktuelle elever. Noen skoler har utnyttet prosjektets relasjon til ungdommene godt, mens andre skoler har brukt lenger tid på å se nytten av samarbeidet. Flere rådgivere på videregående skoler bruker prosjektmedarbeiderne som ressurs for bedre dialog med elever og foresatte, noe som videre har ført til at skolene lettere kan sette seg inn i enkeltsaker og legge bedre til rette for individuelle behov.

Skoleskyss og kollektivtransport har vist seg utfordrende for noen av ungdommene tilknyttet prosjektet. Dette har blant annet hatt sammenheng med angstlidelser, og det har vært nyttig å bistå med transport til/fra skole grunnet dette. For ungdom tilknyttet prosjektet uten elevstatus, oppleves det som vanskelig å innføre rutiner ved bruk av offentlig transport da disse ikke har rett på gratis skyss. Å trene på dette kan, for noen, være avgjørende for å forberede seg til en eventuell skolestart eller å kunne møte på en praksisplass.

Evaluering og veien videre

En erfaring som er tilegnet etter forrige prosjektperiode er viktigheten av å ha tett kontakt med ungdommene i perioden mellom påskeferie og høstferie. Det etableres en god relasjon før sommerferien, noe som igjen fører til at man har god kontakt fra skoleåret starter og gjennom den kritiske fasen for avbrudd frem mot høstferie. Erfaring viser også at innen den tid har de ungdommene *med* forutsetninger for å fullføre skoleåret funnet seg til rette på skolen. Erfaring tilsier videre at flesteparten av ungdom tilknyttet prosjektet *uten* forutsetning for å fullføre skoleåret, slutter innen 1. november. Det oppleves som en fordel å kjenne ungdommen godt, da de ved eventuelt frafall gjør det lettere å iverksette aktivitetstilbud for ungdommen på OT avdelingen. Prosjektmedarbeiderne har fra starten av skoleåret 2020/2021 i det daglige vært en del av OT Grenland. Prosjektmedarbeiderne er involvert i OT-rådgivernes arbeid, og har i noen tilfeller deltatt på avklaringsmøter samt holdt kontakt med elever på skolene. Dette har bidratt til kortere responstid for OT-Grenland.

Det er pågående følgeforskning av prosjektet fra USN (Universitetet i sørøst Norge). Det ble gjennomført flere intervjuer med ungdom og foresatte vår 2021. Tilbakemeldingene fra forskerne hos USN har vært positive. Det har beklageligvis blitt lite kontinuitet i disse møtene grunnet Covid-19, og noe av arbeidet har blitt utsatt av den grunn.

Tilbakemeldinger fra samarbeidende ungdomskoler har vært positive, og flere av disse ønsker tidlig kontakt også neste år. I februar 2021 tok den første ungdomsskolen kontakt med prosjektmedarbeiderne for å drøfte mulige saker til skoleåret 2021/2022. En skole startet arbeidet med gjennomgang av kandidater, men tilbakemeldte ikke behov innen sommerferie. Prosjektmedarbeiderne opplever at de ungdomsskolene de tidligere har samarbeidet med anser prosjektet som nyttig, og ønsker å benytte seg av tilbudet videre. I mars 2021 ble det sendt ut e-post til enkelte ungdomsskoler i Skien kommune. Det var et bevisst valg å ikke gi tilbud til alle skoler i distriktet, da kapasiteten er begrenset. I mars og april ble det holdt en rekke overgangsmøter med rådgivere fra ungdomsskoler, elever, foresatte og prosjektmedarbeidere. I mai og juni ble det brukt mye tid til relasjonsbygging med elevene som ønsket å delta i prosjektet.

Det vil fortsatt være aktuelt å se på mulighet for samarbeid med andre kommunale instanser, alternative opplæringsarenaer og den kommunale PP-tjenesten. Porsgrunn kommune har opprettet en Los-stilling. Dette er en tjeneste for elever ved Porsgrunn videregående skole, bosatt i Porsgrunn kommune. Prosjektmedarbeiderne har invitert til kontakt for samarbeid, og dette vil bli etablert høst 2021.

Covid 19 fikk også dette året konsekvenser for prosjektets arbeid, mest av alt for de ungdommene som ikke hadde noe aktivitet utover den de deltok på ved Talenthuset. Når samfunnet gradvis gjenåpnet erfarte prosjektmedarbeiderne at ungdommene var takknemlige for å kunne starte opp igjen. Covid-19 førte ikke til frafall blant ungdommene i prosjektet, og ved rekruttering av kandidater til prosjektet for skoleåret 2021/2022 fikk heller ikke Covid-19 situasjonen store konsekvenser.

Prosjektmedarbeiderne opplever fortsatt arbeidet både som svært givende og tidvis utfordrende. Erfaringen med prosjektet er at tett oppfølging og god struktur egner seg særdeles godt for frafallsforebyggende arbeid rettet mot målgruppen til Oppfølgingstjenesten

Resultater etter prosjektåret 2020/2021

Totalt har det vært 38 ungdommer med i prosjektet skoleåret 2020/2021. Tabellen under viser resultater etter endt prosjektperiode.

Status:					
Lærling	Skole	Jobb	NAV/AAP	Fortsetter i OT	Annen oppfølging
1	29	0	4	2	2

Finansiering av prosjektet

Regnskap for tildelte midler pr. 17.09.21:

	Prosjekt R65512001	Regnskap 17.09.21	Forventet resultat 31.12.21
	Gjenstående fra tildeling pr 1.1.21	1.662.585	
10	Lønn	-467.755	-620.000
11	Drift1	-1.680	-5.000
12	Drift2		
12	Lønn ekstern prosjektmedarbeider		-750.000
	Regnskap	1.193.150	
	Forventet overført neste år		287.585

I prosjektbudsjett for 2021 var det satt av ca. kr 300.000 til å dekke husleie. Dette er en kostnad vi selv dekker og ønsker heller å bruke gjenstående midler på forlengelse av selve prosjektet utover våren -22. Prosjektet er planlagt ut kalenderåret 2022, også det med prosjektmidler.

Skien 17.09.2021

Bent Nordlien
Prosjektmedarbeider

Ingeborg Heggheim Tappel
Prosjektmedarbeider

Eva Skage
Teamleder OT